

ความสนใจในอาชีพและความคาดหวังทางการศึกษา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
ในนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุรนารีวิทยา

นางสาวนิโลบล สุมาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2234-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VOCATIONAL INTERESTS, EDUCATIONAL EXPECTATION
AND RELATED FACTORS IN SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS
AT SURANARI WITTHAYA SCHOOL

Miss Niichon Sumalai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science Program in Mental Health

Department of Psychiatry

Faculty of Medicine

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2234-2

481597

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสนใจในอาชีพและความคาดหวังทางการศึกษา และปัจจัยที่
เกี่ยวข้องกับนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุรนารีวิทยา

โดย

นางสาวนิโลบล สุมาลัย

สาขาวิชา

สุขภาพจิต

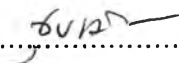
อาจารย์ที่ปรึกษา

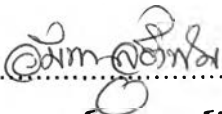
รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะแพทยศาสตร์
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ภิรมย์ กมลรัตนกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล สุอำพัน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงหญิงบุรณี กาญจนถวัลย์)

นิโลบล สุมาลัย : ความสนใจในอาชีพ และความคาดหวังทางการศึกษาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุรนารีวิทยา. (VOCATIONAL INTERESTS, EDUCATIONAL EXPECTATION AND RELATED FACTORS IN SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS AT SURANARI WITTHAYA SCHOOL) อ. ที่ปรึกษา : รศ.นพ.อัมพล สุอำพัน ; 107 หน้า. ISBN 974-14-2234-2.

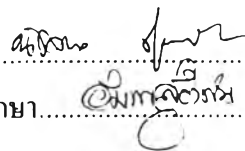
การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจในอาชีพและความคาดหวังทางการศึกษาในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุรนารีวิทยา, ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผลการเรียนกับความสนใจในอาชีพและความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวกับความสนใจในอาชีพและความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบการวิจัยเป็นลักษณะการวิจัยเชิงพรรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (cross-sectional descriptive study) โดยการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน มีอายุเฉลี่ย 16.7 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1.แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และความคาดหวังของนักเรียน 2.แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ, ค่ามัชฌิมเลขคณิต, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยใช้ t-test และ ANOVA ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสุรนารีวิทยา ร้อยละ 99.4 มีความคาดหวังในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และร้อยละ 56.2 มีการวางแผนประกอบอาชีพ
2. ระดับผลการเรียนของนักเรียนที่ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันในการคาดหวังศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และการวางแผนประกอบอาชีพ แต่มีความแตกต่างกันในความสนใจในอาชีพจากแบบสำรวจ VIESA
3. อาชีพของบิดา มีผลต่อการวางแผนประกอบอาชีพ และวุฒิการศึกษาของมารดา มีผลต่อความสนใจในอาชีพจากแบบสำรวจ VIESA
4. จากแบบสำรวจความสนใจในอาชีพของจอห์น แอล สอลแลนด์ พบว่า นักเรียนมีความสนใจในอาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์ มากที่สุด รองลงมาสนใจในอาชีพทางด้านสังคมและการศึกษา นักเรียนมีความสนใจในอาชีพงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้งน้อยที่สุด

ภาควิชา จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา สุขภาพจิต
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิติติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

#4774742030 : MAJOR MENTAL HEALTH

KEY WORD : VOCATIONAL INTEREST / EDUCATIONAL EXPECTATION / SENIOR HIGH SCHOOL

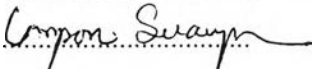
NILOBON SUMALAI : VOCATIONAL INTERESTS, EDUCATIONAL EXPECTATION AND RELATED FACTORS IN SENIOR HIGH SCHOOL STUDENTS AT SURANARI WITTHAYA SCHOOL.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. UMPON SUAMPUN,MD.; 107 pp. ISBN 974-14-2234-2.

The purpose of this cross – sectional descriptive study were to examine vocational interests and educational expectation in senior high school students at Suranari Witthaya School, the relationship between GPA and students interesting in occupation and expectation to study and to study the relationship of economic and social status's parents and the students interesting in occupation and educational expectation. The samples were 361 with average age of 16.7 years old. The instruments were questionnaire on general data and student' s expectation and the vocational interest questionnaire based on John L. Holland's theory. The statistic used are percentile, medium, data standard deviation, the relative test using Chi-square and the analysis of variance using t-test and ANOVA which all data analysis will be analyzed by SPSS package program.

The results are :

1. The 99.4% of the senior high school students at Suranari Witthaya School expect to study further, while 56.2% of the samples have plans for earn living.
2. The GPA difference has not effected to the student's decision making between higher educational expectation and planning of earn living however it will effect the vocational interest of these students and significantly relate with VIESA.
3. Father's job has an affect to the planning to earn for living and mother's education affected to the vocational interests with VIESA.
4. It was found from John L. Holland's vocational interest questionnaire, that students are most interested in the areas of investigative, the second is in social, the least is in realistic.

Department	Psychiatry	Student's signature.....
Field of study	Mental Health	Advisor's signature.....
Academic year	2005	

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์นายแพทย์อัมพล ฐูอำพัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย และผู้ช่วยศาสตราจารย์แพทย์หญิงบุรณี กาญจนถวัลย์ ในความกรุณาให้เกียรติเป็นประธานและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้การปรึกษาแนะนำ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย สำหรับการนำมาใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมทั้งการนำไปใช้ต่อไปในภายภาคหน้า

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการทุกท่าน ที่เอื้อเฟื้อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในเรื่องการดำเนินการด้านเอกสารต่างๆ ซึ่งหากขาดส่วนนี้ไป ผู้วิจัยคงไม่สามารถทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงได้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนสุนทรวิทยา ดร.ดำรง แสนสิงห์ อาจเรย์ ฝ่ายวิจัยของโรงเรียนสุนทรวิทยา และอาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทุกท่าน สำหรับการประสานงาน การให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน-นิสิตปริญญาโท ภาคปกติ รุ่นที่ 17 ทั้ง 9 ท่าน ซึ่งมีอาจเอี่ยมม ได้ครบ ณ ที่นี้ ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คอยกระตุ้นและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด หากขาดบุคคลสำคัญเหล่านี้ไป ผู้วิจัยคงไม่สามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จเป็นแน่

ท้ายสุดนี้ขอกราบบูชาพระคุณบิดามารดา ที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียน คอยให้ความช่วยเหลือ คอยเป็นที่ปรึกษาและให้กำลังใจยามทุกข์แท้สิ้นหวังตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความสนใจในอาชีพ.....	8
ความคาดหวัง.....	19
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
ประชากร.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	73
รายการอ้างอิง.....	81
ภาคผนวก.....	86
ก. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและความคาดหวังของนักเรียน.....	86
ข. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ.....	96
ค. ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย.....	104
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงลักษณะของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร ด้วยสถิติเชิงพรรณนา.....	33
1.1 แสดงลักษณะของข้อมูลส่วนบุคคลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ.....	33
1.2 แสดงลักษณะของข้อมูลการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบิดามารดา ด้วยร้อยละ.....	36
1.3 แสดงลักษณะของข้อมูลจำนวนพี่น้องที่มีชีวิตอยู่ และที่กำลังศึกษาอยู่ ด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ.....	38
1.4 แสดงลักษณะของข้อมูลความคาดหวังของนักเรียนต่อการศึกษาระดับ อุดมศึกษา ด้วย ร้อยละ.....	39
1.5 แสดงลักษณะของข้อมูลความคาดหวังของนักเรียนต่อการวางแผนประกอบ อาชีพ ด้วยร้อยละ.....	41
1.6 แสดงลักษณะของความสำคัญของการวางแผนประกอบอาชีพ ของนักเรียนที่มี การความสำคัญของการวางแผนประกอบอาชีพ ของนักเรียนที่มีการ.....	42
1.7 แสดงลักษณะของความสนใจในอาชีพ จากแบบสำรวจ VIESA (เฉพาะส่วน ความสนใจในอาชีพ)ด้วยร้อยละ.....	43
2. แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และผลการเปรียบเทียบ.....	44
2.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคาดหวังทางการศึกษาระดับ อุดมศึกษา ด้วยสถิติไคสแควร์.....	44
2.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจในการคาดหวังศึกษาระดับ อุดมศึกษากับอายุ และจำนวนพี่น้อง(รวมทั้งตัวนักเรียน) ด้วยสถิติANOVA.....	48
2.3 ผลการเปรียบเทียบภายหลังของตัวแปรจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ จากการ วิเคราะห์แรงจูงใจในการคาดหวังศึกษาต่อ โดยใช้ Post Hoc Tests	49
2.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนประกอบอาชีพ ด้วยสถิติ ไคสแควร์.....	50
2.5 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการวางแผนประกอบอาชีพ กับอายุ และ จำนวนพี่น้อง(รวมทั้งตัวนักเรียน) ด้วยสถิติ T-Test.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
2.6 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการวางแผนประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพ ต่างๆ กับอายุ และจำนวนพี่น้อง(รวมทั้งตัวนักเรียน) ด้วยสถิติ ANOVA.....	54
2.7 ผลการเปรียบเทียบภายหลังของตัวแปรอายุ จากการวิเคราะห์การวางแผน ประกอบอาชีพในกลุ่มต่างๆ โดยใช้ Post Hoc Tests.....	56
2.8 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการวางแผนประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพ ต่างๆ กับระดับความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ ด้วย ANOVA.....	57
2.9 ผลการเปรียบเทียบภายหลังของระดับความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ จาก การวิเคราะห์การวางแผนประกอบอาชีพในกลุ่มอาชีพต่างๆ โดยใช้ Post Hoc Tests.....	61
2.10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพจากแบบสำรวจ VIESA ด้วยสถิติไคสแควร์.....	65
2.11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพจากแบบสำรวจ VIESA กับอายุ และจำนวนพี่น้อง(รวมทั้งตัวนักเรียน) ด้วยสถิติ ANOVA.....	69
2.12 ผลการเปรียบเทียบภายหลังของตัวแปรอายุ จากการวิเคราะห์ความสนใจใน อาชีพ จากแบบสำรวจ VIESA โดยใช้ Post Hoc Tests.....	71
2.13 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในอาชีพกับแบบสำรวจ VIESA กับการวางแผนประกอบอาชีพต่างๆ ด้วยสถิติไคสแควร์.....	72